

LATVIJAS REPUBLIKA
VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

L Ē M U M S

Burtniekos, Burtnieku pagastā, Valmieras novadā

2022.gada 27.oktobrī

Nr.672
(protokols Nr.20, 44.§)

Par atteikumu izdot labvēlīgu administratīvo aktu par atļauju būvniecības atkritumu pārstrādes vietas izveidei zemesgabalā "Slieku Būtes", Mūrmuiža, Kauguru pagastā, Valmieras novadā (zemes vienības kadastra apzīmējums 9662 007 0356)

Adresāti (iesniedzēji)

SIA Demontāža, reģistrācijas numurs: 40103954917, adrese: Pārmiju iela 23, Rīga, LV-1057

Iesniedzēju prasījums

Valmieras novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) SIA Demontāža (turpmāk – Iesniedzējs) 08.08.2022.iesniegums (Pašvaldībā 09.08.2022. reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/22/6404), kurā Iesniedzējs lūdz izdot labvēlīgu administratīvo aktu – atļauju būvniecības atkritumu pārstrādes vietas izveidei zemesgabalā "Slieku Būtes", Mūrmuiža, Kauguru pagastā, Valmieras novadā (zemes vienības kadastra apzīmējums 9662 007 0356).

Procesa dalībnieku viedokļi un argumenti

Iesniedzēja ieskatā, plānotā būvniecības atkritumu pārstrādes vieta zemesgabalā "Slieku Būtes", Mūrmuižā, Kauguru pagastā, Valmieras novadā (zemes vienības kadastra apzīmējums 9662 007 0356) ir pieļaujama un to paredz/atļauj Beverīnas novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam un Beverīnas novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.12/2012 "Beverīnas novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi".

Pašvaldības viedoklis, ka nekustamā īpašuma "Slieku Būtes", Mūrmuižā, Kauguru pagastā, Valmieras novadā, teritorijā saskaņā ar Beverīnas novada teritorijas plānojumu 2012.-2024.gadam un Beverīnas novada pašvaldības saistošajiem noteikumiem Nr.12/2012 "Beverīnas novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi", tos samērojot ar augstāka juridiskā spēka tiesību normām, nav atļauta atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve.

Faktu konstatējums

Skatot jautājumu, Pašvaldības dome konstatē, ka:

1. Iesniedzējs 19.04.2022. iesniedza Pašvaldībā iesniegumu Nr.14/04/22 (Pašvaldībā 19.04.2022. reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/22/3371), kurā tiek lūgts Pašvaldību sagatavot lēmumu

par atļaujas izsniegšanu būvniecības atkritumu pārstrādes vietas izveidei zemes vienībā "Slietu Būtes", Mūrmuiža, Kauguru pagastā, Valmieras novadā (zemes kadastra apzīmējums 9662 007 0356) (turpmāk – Nekustamais īpašums).

Iesniegumā tiek norādītas plānotās darbības Nekustamajā īpašumā: būvniecības atkritumu apsaimniekošanas vietā tiek paredzēts izvietot portatīvas atkritumu pārstrādes un apstrādes iekārtas, kas būvgružus, piemēram, betonu samaļ līdz šķembas frakcijai, ko tālāk var izmantot būvniecībā. Darbība tiks veikta teritorijā, izbūvējot atbilstošu cieto segumu. Paredzamais apsaimniekojamais būvgružu daudzums būs 70 000 tonnas gadā, no kuriem tiks pārstrādāti 65 000 tonnas būvgružu apjoma. 5 000 tonnas būvgružu, ko nevar pārstrādāt par šķembu, tālāk tiks nodoti citiem uzņēmumiem, kas veiks konkrētā atkrituma apsaimniekošanu.

Pēc Pašvaldības lēmuma (atļauja būvniecības atkritumu pārstrādes vietas izveidei Nekustamajā īpašumā) saņemšanas iesniedzējs griezsies arī Valsts vides dienestā tehnisko noteikumu saņemšanai par minēto darbību, kā arī veiks atbilstošu būvprojekta izstrādi.

2. Pašvaldība 23.05.2022. vēstulē Nr.4.1.8.3/22/4394 Iesniedzējam norāda, ka ņemot vērā Mūrmuižas ciema teritorijas līdzšinējo attīstību, novietojumu, Teritorijas plānojumā noteikto ciema teritorijas funkcionālo zonu un teritorijas izmantošanas veidu savstarpējo sasaisti, nodrošinājumu ar inženiertīkliem, būvniecības apstākļus, kā arī citus iepriekš minētos apsvērumus, Nekustamā īpašuma teritorija atbilstoši Beverīnas novada teritorijas plānojumam 2012.-2024.gadam (turpmāk – Beverīnas novada teritorijas plānojums) un Beverīnas novada pašvaldības saistošiem noteikumiem Nr.12/2012 "Beverīnas novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – TIAN), kas apstiprināti ar Beverīnas novada pašvaldības domes 31.10.2012. lēmumu (protokols Nr.16,11§), ir piemērota tādu industrijas nozaru un ražošanas uzņēmumu attīstībai, kuru ražošanas specifika pieļauj atrašanos tiešā dzīvojamās apbūves tuvumā un kuru darbība nerada vides piesārņojumu.

Pašvaldība šādus apsvērumus pamato ar tālāk minētiem argumentiem:

- 2.1. saskaņā ar Beverīnas novada teritorijas plānojumu un TIAN Nekustamais īpašums atrodas teritorijā, kur plānotais (atļautais) zemes izmantošanas veids – ražošanas apbūves teritorija (R);
- 2.2. saskaņā ar TIAN 6.11.1.punktu ražošanas apbūves teritorijas jeb ražošanas apbūve (R) nozīmē zemes gabalus, kur primārais zemes, ēkas un citas būves vai tās daļas izmantošanas veids ir tāda ražošanas objektu, darbnīcu, noliktavu, vairumtirdzniecības iestāžu, transporta uzņēmumu izvietošana, kam ir uzstādītas īpašas prasības vai noteiktas aizsargjoslas, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana;
- 2.3. TIAN 6.11.2.1.punkts nosaka, ka ražošanas apbūves teritorijas galvenajai izmantošanai atbilst: vispārīgās ražošanas uzņēmums, sabiedriskā garāža, degvielas uzpildes stacija, noliktava, loģistikas centrs, vairumtirdzniecības iestāde, tehniskās apkopes stacija, inženiertehniskie apgādes tīkli un to objekti; palīgizmantošanai atbilst: tirdzniecības objekts, pakalpojumu objekts, pārvaldes iestāde, dzīvoklis kā palīgizmantošana;
- 2.4. TIAN 1.198.punktā dots termina "*vispārīgās ražošanas uzņēmums*" skaidrojums, TIAN ietvaros ar to saprotot izmantošanu, kas ietver ražošanu, montēšanu, pārstrādāšanu, remontēšanu, materiālu un iekārtu, kā arī jebkādu citu preču, vielu un lietu glabāšanu, uzkrāšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu un nosūtīšanu;
- 2.5. saskaņā ar TIAN 6.11.9.punktu zemes gabala robežās ir veicami pasākumi, lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem. Būvniecības atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde ir tieši saistīta ar difūzām putekļu un izmantoto pārstrādes un apstrādes iekārtu radīto trokšņu emisijām;
- 2.6. atbilstoši Beverīnas novada teritorijas plānojumam, zemes gabalos, kas atrodas 13-17 m attālumā (minimālais attālums līdz tuvāko zemes vienību robežām) no iecerētās būvniecības atkritumu pārstrādes vietas Nekustamajā īpašumā, noteiktais zemes izmantošanas veids - savrupmāju apbūves teritorija;
- 2.7. Nekustamajā īpašumā, kur ir iecerētā būvniecības atkritumu pārstrādes vieta, atrodas pazemes ūdeņu ņemšanas vietas (Mūrmuižas ciema 2 ūdensapgādes urbumi) bakterioloģiskajā un ķīmiskajā aizsargjoslā. Lemjot par atļauto teritorijas izmantošanu, Pašvaldībai ir jāņem vērā Aizsargjoslu likumā noteiktie aprobežojumi;
- 2.8. atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde ir īpaša uzņēmējdarbības nozare, kas Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un

- apbūves noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.240) teritorijas izmantošanas veidu klasifikatorā (3.pielikums) noteikta kā atsevišķs teritorijas izmantošanas veids rūpnieciskās apbūves un teritorijas izmantošanas grupā. Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (teritorijas izmantošanas veida kods 13005) nav iekļauts TIAN 6.11.2.1. un 6.11.2.2.punktā kā ražošanas apbūves teritorijas galvenais vai palīgizmantošanas veids;
- 2.9. atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde, sasniedzot likumā “Par piesārņojumu” 1.pielikumā un Ministru kabineta 30.11. 2010. noteikumu Nr.1082 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai” 1.pielikumā kvalificējošos kritērijus, kad normatīvajos aktos noteiktā kārtībā ir jāsaņem atļauja piesārņojošās darbības veikšanai, ir piesārņojoša darbība, kas atstāj ietekmi uz vidi un nav pieļaujama dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas tuvumā.
3. Iesniedzējs, pamatojoties uz Pašvaldības 23.05.2022. vēstulē Nr.4.1.8.3/22/4394 paustajiem argumentiem, 09.06.2022. iesniedza atkārtotu iesniegumu (Pašvaldībā reģistrēts ar Nr.4.1.8.3/22/4928), lūdzot pieņemt lēmumu par atļaujas izsniegšanu būvniecību atkritumu pārstrādes vietas izveidei Nekustamajā ģeogrāfijā, vienlaikus atspēkojot Pašvaldības argumentus, kas ir bijuši par pamatu iepriekš iesniegumā ietvertu lūgumu noraidīt:
- 3.1. Iesniedzēja ieskatā Pašvaldība nevar piemērot absolūtu aizliegumu ražošanas teritorijā attīstīt būvniecības atkritumu pārstrādi, pamatojoties uz TIAN 6.11.9.punktu, kas nosaka pienākumu apstrādes ietvaros novērst kaitīgus faktoros.
- TIAN 6.11.9.punkts kā tiesību norma kalpo konkrētam leģitīmam mērķim – tā ir ietverta TIAN, apzinoties, ka ražošanas apbūves teritorijās tipiski tiek izvēsta darbība, kas var radīt dažādus kaitīgus faktoros, un uzliek par pienākumu apsaimniekotājiem tos pēc iespējas novērst.
- Līdz ar to, kaitīgu faktoru rašanās iespējamība nevar kalpot par pamatojumu, lai Pašvaldība varētu liegt iesniedzējam Nekustamajā ģeogrāfijā attīstīt darbību, kas var radīt kaitīgus faktoros. TIAN 6.11.9.punkts var tik piemērots tikai, lai uzliktu iesniedzējam pienākumu pēc iespējas kaitīgus faktoros novērst.
- 3.2. Iesniedzējs atsauca uz Eiropas Komisijas izdotajās vadlīnijām,¹ proti, lai būvniecības atkritumu pārstrādes process būtu pēc iespējas efektīvs un patiesi videi draudzīgs, atļaujas būvniecības atkritumu pārstrādes iekārtu izvietojumam ir jāizsniedz pēc iespējas tuvu pilsētu teritorijām un apdzīvotām vietām, kur rodas pieprasījums pēc būvniecības atkritumu pārstrādes – šāds pārstrādes iekārtu izvietojums ievērojami samazina būvniecības atkritumu transportēšanas radītos negatīvus faktoros (sadārdzinājumu, troksni, emisijas, u.t.t.).²
- 3.3. Vienlaikus iesniedzējs norāda, ka mūsdienīgs būvniecības atkritumu pārstrādes process speciāli ierīkotā teritorijā pieļauj Pašvaldības minētos negatīvos faktoros (*būvniecības atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde ir tieši saistīta ar difūzām putekļu un izmantoto pārstrādes un apstrādes iekārtu radīto trokšņu emisijām*) mazināt vai pilnībā novērst. Piemēram, Nekustamajā ģeogrāfijā iespējams ierīkot uzbērumus vai nojumes, kas darbojas gan kā skaņas barjeras, gan novērš putekļu izplatīšanos u.tml.
- Tāpat iesniedzējs vērš uzmanību uz to, ka Nekustamajā ģeogrāfijā attālums no savrupmāju apbūves teritorijas nevar kalpot par tiesisku pamatojumu ierobežot ražošanas apbūves teritorijā citādi pieļaujamu darbību, jo:
- 3.3.1. pašas Pašvaldības uzdevums ir izstrādāt racionālu un savstarpēji saskaņotu teritorijas plānojumu. Ja Pašvaldībai ir bažas par sekām, kas rodas no blakus esošas ražošanas apbūves un savrupmāju apbūves, tad tās ir jānovērš TIAN izstrādes ietvaros, neparedzot ražošanas apbūves un savrupmāju apbūves atrašanos blakus. Turklāt arī savrupmāju apbūves zemesgabalu īpašnieki ir vai nu iegādājušies nekustamos īpašumus pēc teritorijas plānojuma apstiprināšanas, apzinoties, ka blakus ir ražošanas apbūves zonējums, vai arī ir bijuši īpašnieki teritorijas plānojuma izstrādes laikā, kas tiem ir sniedzis iespēju publiskās apspriešanas ietvaros šo jautājumu risināt;

¹ Eiropas Komisija. EU Construction and Demolition Waste Management Protocol (2016). Pieejams: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/>.

² Pacheco-Torgal, Tam, Labrincha, Ding and de Brito, Handbook of recycled concrete and demolition waste, 2013, Woodhead Publishing Limited (ISBN 978-0-85709-682-1), p.62.

- 3.3.2. TIAN nav norādīts, ka ražošanas apbūves teritorijai ir papildu ierobežojumi gadījumos, kad tā robežojas ar savrupmāju apbūves teritoriju. Pretējā gadījumā ražošanas apbūves teritorijai pēc būtības tiek noteikti savrupmāju apbūves teritorijas ierobežojumi.
- 3.4. Pašvaldība ir atbildē atsaukusies uz Aizsargjoslu likumā noteiktiem aprobežojumiem Nekustamajā īpašumā ierīkot būvniecības atkritumu pārstrādi, ņemot vērā to, ka Nekustamais īpašums atrodas pazemes ūdeņu ņemšanas vietas bakterioloģiskajā un ķīmiskajā aizsargjoslā, lai gan atbildē nav ietverta norāde uz Aizsargjoslu likuma tiesību normu, kas liegtu aizsargjoslā ierīkot būvniecības atkritumu pārstrādes vietu. Aizsargjoslu likuma 9.panta otrajā daļā ir noteikts, ka ap ūdens ņemšanas vietām nosaka stingra režīma, kā arī bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu. No TIAN izriet, ka Nekustamais īpašums atrodas gan ķīmiskajā aizsargjoslā, gan bakterioloģiskajā aizsargjoslā, tomēr neatrodas stingrā režīma aizsargjoslā. Aprobežojumi bakterioloģiskajām un ķīmiskajām aizsargjoslām ir noteikti Aizsargjoslu likuma 35.pantā un 39.pantā. Neviens no aprobežojumiem neliedz Nekustamajā īpašumā attīstīt būvniecības atkritumu pārstrādi. Iesniedzējs norāda, ka Nekustamajā īpašumā plānotā darbība nerada risku pazemes ūdeņu piesārņojumam, ņemot vērā to, ka Nekustamajā īpašumā pārstrādājami atkritumi ir inerti (no skaidrojošās vārdnīcas – *“tāds, kas parastajos apstākļos ir ķīmiski neaktīvs”*) un līdz ar to nepastāv risks, ka tie var piesārņot pazemes ūdeņus, turklāt Nekustamajā īpašumā atkritumu pārstrādes iekārtas plānots novietot uz iepriekš izbūvēta betona seguma ar speciāli izbūvētu kanalizācijas sistēmu, kas tos pilnībā norobežos no augsnes.
- 3.5. Pašvaldība kā šķērslī atkritumu pārstrādes uzņēmuma ierīkošanai Nekustamajā īpašumā saskata apstākli, ka atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve nav paredzēta TIAN 6.11.2.1. un 6.11.2.2.punktā kā ražošanas apbūves teritorijas galvenais vai palīgizmantošanas veids. Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve nav ierakstīta ne pie viena no TIAN paredzētajiem funkcionālajiem zonējumiem, tad, pamatojoties uz Pašvaldības atbildē ietverto pamatojumu, Pašvaldības teritorijā atkritumu pārstrāde vispār nebūtu iespējama, tomēr šāda interpretācija neatbilstu Pašvaldības vēstulē ietvertajam aicinājumam būvniecības atkritumu pārstrādi ielāņot citur Valmieras novada teritorijā. Pašvaldība ir atsaukusies uz MK noteikumu Nr.240 teritorijas izmantošanas veidu klasifikatoru (3.pielikums), kur atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde ir paredzēta rūpnieciskās apbūves un teritorijas izmantošanas grupā, taču TIAN atsevišķu teritoriju izmantošanas noteikumi tādu funkcionālo zonējumu kā “rūpnieciskās apbūves un teritorijas izmantošanas grupa” vispār neparedz. Pašvaldības TIAN ir pieņemts 2012.gadā, bet MK noteikumi Nr.240 tika pieņemti 2013.gadā. Līdz ar to iepriekš minētais Pašvaldības arguments Iesniedzēja ieskatā ir juridiski un loģiski nekorekts. Iesniedzējs norāda, ka atkritumu pārstrādi saskaņā ar TIAN funkcionālo zonējumu iedalījumu pēc būtības vispiemērotāk ir izbūvēt ražošanas apbūves teritorijās, kā to Iesniedzējs ir paredzējis un šāda plānotā darbība visvairāk atbilst vispārīgās ražošanas uzņēmumam, kas TIAN 1.198.punktā ir definēts kā izmantošana, kas ietver ražošanu, montāšanu, pārstrādāšanu, remontāšanu, materiālu un iekārtu, kā arī jebkādu citu preču, vielu un lietu glabāšanu, uzkrāšanu, komplektāšanu, iesaiņošanu un nosūtīšanu. Līdz ar to Iesniedzējs secina, ka Nekustamajā īpašumā plānotā darbība tieši atbilst vispārīgās ražošanas uzņēmuma definīcijai – būvniecības atkritumi Nekustamajā īpašumā tiks pārstrādāti un no tiem tiks ražoti otrreiz izmantojami būvmateriāli, turklāt būvniecības atkritumu pārstrāde nekādā veidā nebūs vidi piesārņojošāka kā nepārstrādātu būvniecības materiālu ražošana.
4. Pašvaldība, izvērtējot Iesniedzēja atkārtotā iesniegumā norādītos apsvērumus un juridisko pamatojumu, 07.07.2022. vēstulē Nr.4.1.8.3/22/5604, atkārtoti secina, ka Nekustamā īpašuma teritorijā saskaņā ar Beverīnas novada teritorijas plānojumu un TIAN nav atļauta atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmuma apbūve, to pamatojot ar šādiem argumentiem:
- 4.1. konstatējama atšķirīga izpratne par to, vai būvniecības atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde atbilst vispārīgās ražošanas uzņēmuma darbības klasifikācijai un būtībai, secīgi - atbilstībai Beverīnas novada teritorijas plānojumā noteiktam teritorijas izmantošanas veidam:

- 4.1.1. Beverīnas novada teritorijas plānojums un TIAN izstrādāti laikā, kad spēkā bija Ministru kabineta 06.10.2009. noteikumi Nr. 1148 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" (turpmāk - MK noteikumi Nr.1148), attiecīgi Beverīnas novada teritorijas plānojums un TIAN apstiprināti 31.10.2012., kad MK noteikumi Nr.1148 bija zaudējuši spēku (zaudēja spēku 19.10.2012.), bet spēkā esošie MK noteikumi Nr.240, kas stājās spēkā 22.05.2013., nemaina lietas būtību attiecībā uz saimnieciskās darbības veidu klasifikāciju un klasifikācijas pamatprincipiem, kas ir spēkā Eiropas Kopienā un apstiprināti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 20.12.2006. Regulu (EK) Nr.1893/2006, ar ko izveido NACE 2. redakcijas saimniecisko darbības statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr.3037/90. Nav pretrunu un nesaistes starp saimnieciskās darbības veidu klasifikāciju un teritorijas izmantošanas veidu klasifikāciju vai nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikāciju. Saimnieciskās darbības veidu klasifikācijā atkritumu apsaimniekošanas darbības, ieskaitot savākšanu, uzglabāšanu, apstrādi, atkritumu reģenerācija, t.sk., atkritumu pārstrāde par otrreizējām izejvielām, tiek klasificēta grupā 38.3 (otreizējā pārstrāde). Tas ir, netiek iekļauta plašajā apstrādes rūpniecības grupā, bet tiek izdalīta atsevišķā saimnieciskās darbības veidu grupā. Analoģiski arī teritorijas izmantošanas veidu klasifikācijā atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve rūpnieciskās apbūves funkcionālā zonējumā tiek izdalīta kā atsevišķs teritorijas izmantošanas veids. Atkritumu apsaimniekošana ir specifiska darbības joma un specifisks saimnieciskās darbības veids;
- 4.1.2. TIAN 6.11.9.punktā norādītais, ka zemes gabala robežās ir veicami pasākumi, lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem, ir vispārīgs piesardzības princips un pieeja, kas vienlīdz attiecas uz visiem teritorijas izmantošanas veidiem. Pašvaldība, iepriekš sagatavotajā atbildē, minot šo punktu kopsakarā ar būvniecības atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes potenciālām ietekmēm, nav apgalvojusi, ka, veicot būvniecības atkritumu apsaimniekošanu nav iespējams mazināt darbības ietekmes, kā arī nav minējusi šo principu kā pamatojumu absolūtam aizliegumam. Jebkura saimnieciskā darbība rada antropogēnās ietekmes, tāpēc saimnieciskās darbības vērtējums, apzinot visas ietekmes (ekonomiskās, sociālās, ekoloģiskās), ir svarīgs arī korporatīvās atbildības kontekstā;
- 4.1.3. Beverīnas novada teritorijas plānojumā noteiktais plānotais (atļautais) zemes izmantošanas veids – ražošanas apbūves teritorija – negarantē to, ka norādītajā teritorijā ir atļauta jebkādu ražošanas objektu, uzņēmumu darbība;
- 4.1.4. Pašvaldības, izstrādājot teritorijas plānojumus, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, ņemot vērā konkrētās situācijas, apstākļus, esošos un potenciālos ietekmes faktoros, var noteikt arī konkrētai teritorijas izmantošanai un konkrētam mērķim pielāgotus teritorijas izmantošanas veidus, sašaurinot formāli atļautos teritorijas izmantošanas veidus. Teritorijas izmantošanas plānotie (atļautie) veidi noteiktas funkcionālās zonas ietvaros ir vērtējami un nosakāmi, ņemot vērā konkrētās teritorijas atrašanās, līdzšinējās attīstības komplicētos apstākļus, tai skaitā ņemot vērā plašākas teritorijas (konkrētajā gadījumā ciema teritorijas) funkcionālo zonu un izmantošanas veidu savstarpējo vēsturisko un perspektīvo sasaisti, plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanas veidu, secīgi saimniecisko darbības veidu savstarpējās potenciālās ietekmes. Piemēram, vērtējot rūpniecisko avāriju risku iespējamību, vai, ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, infrastruktūras attīstības ierobežojumus, kā arī virkni citus apsvērumus, kas formāli un pēc būtības ir jāizvērtē, lai teritorijas attīstība un izmantošana būtu ilgtspējīga, savstarpēji saskaņota.
5. Iesniedzējs, pamatojoties uz Pašvaldības atkārtotās atbildes saņemšanu, 09.08.2022. Pašvaldībā iesniedza 08.08.2022. apstrīdēšanas iesniegumu par Pašvaldības 07.07. 2022. lēmuma Nr.4.1.8.3/22/5604 "Par būvniecības atkritumu pārstrādes vietas izveidi" atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu – atļauju ierīkot Nekustamajā īpašumā atkritumu būvniecības pārstrādes vietu.
6. Iesniedzēja pamatojums labvēlīga administratīvā akta izdošanai:
- 6.1. Pašvaldības ieskatā nav nozīmes tam, kurš no teritorijas plānošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem bija spēkā TIAN un Beverīnas novada teritorijas plānojuma izstrādes laikā.

Šāds secinājums ir pretrunā tiesību piemērošanas pamatprincipiem, jo TIAN un Beverīnas novada teritorijas plānojums kā jebkurš normatīvais akts ir interpretējami, piemērojot tiesību normu interpretācijas metodes,³ jo arī Pašvaldība ir likumdevējs, kas pieņem ārējus normatīvus aktus⁴ un arī Pašvaldības griba ir noskaidrojama saskaņā ar juridisko metožu palīdzību.

Likuma [plašākā nozīmē] juridiski nozīmīgo jēgu var atklāt tikai ņemot vērā vēsturiskā likumdevēja regulēšanas nodomus un konkrētos priekšstatus par normām, bet nekādā gadījumā neatkarīgi no tiem.⁵ No Pašvaldības atbildes izriet, ka, noskaidrojot TIAN ietvertu normu jēgu, Pašvaldība ir vadījies tikai un vienīgi no TIAN normu vārdiskās jēgas, tas ir, iztulkojusi normas tikai ar gramatisko iztulkošanas metodi, tomēr šāds izvērtējums nevar novest pie loģiska secinājuma⁶ un līdz ar to arī normas jēgas noskaidrošanas.

TIAN normas ir jāinterpretē, ņemot vērā to izstrādes laika specifiku, jo tikai tā ir atklājams Pašvaldības kā likumdevēja nolūks un līdz ar to arī TIAN jēga un saturs. Minētais ir panākams tikai un vienīgi piemeklējot atbilstošus tiesību avotus nevis vēlāk pieņemtus normatīvus aktus, kas vispār nav attiecināmi uz teritorijas plānošanu.

- 6.2. Saskaņā ar MK noteikumu Nr.240 242.1.punktu šos noteikumus nepiemēro teritorijas plānojumiem, [...] kuru izstrāde uzsākta līdz Noteikumu Nr.240 spēkā stāšanās dienai [22.05.2013.], ja pašvaldība teritorijas plānojumu [...] apstiprina sešu mēnešu laikā no šo noteikumu spēkā stāšanās dienas.

TIAN un Beverīnas novada teritorijas plānojums ir izstrādāti pirms MK noteikumi Nr.240 stājās spēkā un tika apstiprināti 31.09.2012. Līdz ar to secināms, ka uz TIAN un Beverīnas novada teritorijas plānojumā ietvertajām tiesību normām ir attiecināmas tās tiesību normas, kuras ir ietvertas MK noteikumos Nr.1148.

- 6.3. MK noteikumi Nr.1148 neparedzēja tiesību normas, kas regulētu funkcionālo zonu iedalījumu. Līdz ar to, Pašvaldība Beverīnas novada teritorijas plānojumā un TIAN ietvertos apzīmējumus un teritorijas izmantošanas veidus izstrādes gaitā noteica pēc savas brīvas izpratnes.

TIAN un Beverīnas novada teritorijas plānojuma izstrādes laikā neeksistēja vienoti teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas veidi (zonējumi) vai jebkādi teritorijas plānojuma zonējuma izstrādes standarti, no kuriem Pašvaldība varēja aizgūt ražošanas uzņēmuma legāļdefinīciju vai paredzamos teritorijas izmantošanas veidus. Viss minētais liek secināt, ka TIAN un Beverīnas novada teritorijas plānojumā izmantotie apzīmējumi un termini ir interpretējami autonomi.

- 6.4. Vienlaikus nepamatota ir Pašvaldības atbildē ietvertā atsauce uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1893/2006 (turpmāk – Regula). Pašvaldība ir pielīdzinājusi saimnieciskās darbības veidu klasifikāciju teritorijas izmantošanas veidu klasifikācijai un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācijai, kas pēc būtības nozīmē to, ka Pašvaldība ir izmantojusi Regulu kā TIAN normu iztulkošanas avotu, lai gan Pašvaldības atbildē attiecībā uz šādu secinājumu juridiska argumentācija nav izvēsta.

Regulas 1.panta otrajā punktā noteikts, kā tā attiecas vienīgi uz klasifikācijas izmantošanu statistikas mērķiem, bet Latvijā spēkā esošā teritorijas izmantošanas veidu klasifikācija nekādā veidā nebalstās Regulā vai NACE klasifikācijā un izstrādes gaitā nav ar to samērota. Tieši pretēji, teritorijas izmantošanas veidu klasifikācija ir izstrādāta saskaņā ar Hierarhisko INPSIRE zemes izmantošanas klasifikācijas sistēmu (HILUCS), kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 14.03.2007. direktīvas 2007/2/EK, ar ko izveido Ģeotelpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā.

TIAN izstrādes gaitā šobrīd spēkā esošais teritorijas izmantošanas un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikators vispār neeksistēja un Pašvaldība to neizstrādāja uz Eiropas Savienības normatīvo aktu pamata.

³ Administratīvā procesa likuma 17.pants.

⁴ Neimanis J. Ievads tiesībās. – Rīga: zv. Adv. J. Neimanis, 2004, 143.lpp.

⁵ Turpat, 146.lpp.

⁶ Meļķis E. Tiesību normu iztulkošana. Rīga: Latvijas Universitāte, 2000, 24.1pp.

Regula nevar tikt piemērota TIAN normu interpretācijā un Pašvaldībai bija jāņem vērā Iesniedzēja atkārtotajā iesniegumā izklāstītie argumenti, ar ko TIAN normas tika iztulkotas sistēmiski un gramatiski.

- 6.5. Pašvaldība atbildē atsaukusies uz dažādiem faktoriem, kas ir vērtējami, nosakot teritorijas izmantošanas veidus, kas nekādā veidā nav attiecināmi uz teritorijas izmantošanas veidu pārvērtēšanu, kad tie jau ir iepriekš noteikti TIAN. Konkrētās teritorijas atrašanās vieta, līdzšinējās attīstības komplicēti apstākļi, funkcionālo zonu un izmantošanas veidu savstarpējā vēsturiskā un perspektīvā sasaiste, utt. ir vērtējama TIAN izstrādes procesā.
- 6.6. Minētais nedod tiesības Pašvaldībai papildu ierobežojumus noteikt *ad hoc* kārtībā, tos kazuistiski ietverot lēmumā, bet tie ir jau laikus jāparedz TIAN, lai komersanti ar tiem var laikus rēķināties, iegādājoties nekustamos īpašumus.
- 6.7. Norādāms, ka teritorijas plānojums rada tiesisko noteiktību arī attiecībā uz atļauju izsniegšanu un arī Pašvaldību kā jebkuru tiesību subjektu saista TIAN noteiktais saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 7.pantā ietvertu tiesiskuma principu, kas paredz to, ka publiskas personas iestāde drīkst darīt tikai to, kas ir atļauts tiesību normās. Atbildē ietvertais apgalvojums, ka Pašvaldība var sašaurināt formāli atļautos teritorijas izmantošanas noteikumus, ir aplams un ir pretrunā TIAN būtībai.

Lēmuma pamatojums

7. Izskatot Iesniedzēja iesniegumus, kā arī Pašvaldības sniegtās atbildes uz Iesniedzēja sākotnējo un atkārtoto iesniegumu, Pašvaldība nosūtīja 08.09.2022. vēstuli Nr.4.1.8.3/22/7231 par apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas termiņa pagarināšanu līdz 31.10.2022..
8. Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu pašvaldība pieņem lēmumus par jaunu sadzīves vai ražošanas atkritumu savākšanas, dalītas vākšanas, šķirošanas, sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un infrastruktūras objektu, kā arī atkritumu poligonu izvietojumu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem.
9. Nekustamais īpašums atrodas ciema teritorijā – Mūrmuižā, Kauguru pagastā, Valmieras novadā.
10. Atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma (turpmāk – TAPL) noteiktajam, plānošanas dokumentu izstrāde, apstiprināšana un tā īstenošanas koordinēšana un uzraudzība ir pašvaldības ekskluzīvā kompetence, un pašvaldība ir atbildīga par attiecīgā plānošanas dokumenta tiesiskumu.
Atbilstoši TAPL 3.pantam teritorijas attīstības plānošanā ievēro principus, starp kuriem ir integrētas pieejas princips, kas nozīmē, ka ekonomiskie, kultūras, sociālie un vides aspekti tiek saskaņoti, atsevišķu nozaru intereses tiek koordinētas, teritoriju attīstības prioritātes tiek saskaņotas visos plānošanas līmeņos, sadarbība ir mērķtiecīga, un tiek novērtēta plānoto risinājumu ietekme uz apkārtējām teritorijām un vidi.
11. MK noteikumi Nr.1148 (kas bija spēkā Beverīnas novada teritorijas plānojuma un TIAN izstrādes laikā 2012.gadā) un MK noteikumi Nr.240 (spēkā no 22.05.2013.) regulē atšķirīgus jautājumus. MK noteikumu Nr.1148 normas noteica kārtību vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma un detālplānojuma saturam, to izstrādei un apstiprināšanai. Savukārt MK noteikumu Nr.240 normas nosaka vispārīgās prasības vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanai, teritorijas izmantošanai, apbūvei un teritorijas izmantošanas veidu klasifikāciju.
Laikā, kad tika apstiprināts Beverīnas novada teritorijas plānojums / TIAN vispārīgās prasības vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanai, teritorijas izmantošanai, apbūvei un teritorijas izmantošanas veidu klasifikācija Latvijā nebija reglamentēta.
Saskaņā ar TAPL 7.panta 6. un 7.punktu Ministru kabinets nosaka vispārīgās prasības vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanai, teritorijas izmantošanai un apbūvei, kā arī nosaka teritorijas izmantošanas veidu klasifikāciju. TAPL pārejas noteikumu 2.punktā tiek noteikts, ka Ministru kabinets līdz 31.05.2012. izdod šā likuma 7.panta pirmās daļas 3., 4., 5., 6. un 7.punktā minētos Ministru kabineta noteikumus. Attiecīgi pārejas noteikumu 11.punkts cita starpā noteic, ka līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 31.12.2012. ir spēkā MK noteikumi Nr.1148, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

No minētā izriet, ka Pašvaldībai uzraugot Beverīnas novada teritorijas plānojuma un TIAN īstenošanu attiecībā uz plānoto būvniecības atkritumu pārstrādes vietas izveidi Nekustamajā Īpašumā, ir jāpiemēro MK noteikumi Nr.240.

12. Ņemot vērā minēto, MK noteikumu 240 3.pielikumā "Teritorijas izmantošanas veidu klasifikators" atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve ir izdalīta atsevišķi no Rūpnieciskās apbūves un teritorijas izmantošanas grupas (teritorijas izmantošanas veida kods 13005) un tā nav iekļauta TIAN 6.11.2.1. un 6.11.2.2.punktā kā ražošanas apbūves teritorijas galvenais vai palīgizmantošanas veids.
13. Pie tam MK noteikumu Nr.240 noslēguma jautājumā cita starpā ir noteikts, ka šo noteikumu prasības nepiemēro teritorijas plānojumam vai lokālplānojumam, kuru izstrāde uzsākta līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, ja pašvaldība teritorijas plānojumu vai lokālplānojumu apstiprina sešu mēnešu laikā no šo noteiktumu spēkā stāšanās dienas (242.1.punkts). Minētais MK noteikumu nosacījums nav attiecināms uz Beverīnas novada teritorijas plānojumu, kas bija jau izstrādāts un 31.10.2012. apstiprināts ar Beverīnas novada pašvaldības domes lēmumu.
14. MK noteikumos Nr.240 noteiktā teritorijas izmantošanas veidu klasifikācija ir izstrādāta saskaņā ar Hierarhisko INPSIRE zemes izmantošanas klasifikācijas sistēmu (HILUCS), kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 14.03.2007. direktīvas 2007/2/EK, ar ko izveido Ģeotelpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (piemēram, teritorijas izmantošanas veidu klasifikācijā apbūves teritorijā no "Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana" ir izdalīta "Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve" (kas ir - atkritumu (tai skaitā sadzīves, ražošanas un bīstamo atkritumu) savākšanas, pārkraušanas, šķirošanas, uzglabāšanas, pārstrādes, reģenerācijas un apglabāšanas vietu apbūve un nepieciešamā infrastruktūra)).
Attiecīgi Pašvaldības atsauce uz saimnieciskās darbības veidu klasifikāciju pēc NACE 2. red., kas izstrādāta un apstiprināta ar 30.12.2006. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1893/2006, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90, nav novedusi Pašvaldību pie nepareiza slēdziena, bet gan norāda uz to, ka atkritumu apsaimniekošanas darbības ir specifiska darbības joma un specifisks saimnieciskās darbības veids un tas netiek iekļauts plašajā apstrādes rūpniecības grupā, bet tiek izdalīts atsevišķā saimnieciskās darbības veidu grupā.
15. Nekustamais īpašums atrodas pazemes ūdeņu ņemšanas vietas (Mūrmuižas ciema ūdensapgādes urbumi: artēziskā aka "Grantskalni" un artēziskā aka "Mūrmuiža"; urbumu atrašanās vieta – pašvaldībai piederošs nekustamais īpašums, zemes vienības kadastra apzīmējums 9662 007 0417; ūdens resursu ieguvei 03.04.2014. Valsts vides dienests izsniedzis ūdens resursu lietošanas atļauju Nr. VA14DU0009) bakterioloģiskajā un ķīmiskajā aizsargjoslā. Aprobežojumi aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām ir noteikti ne tikai Aizsargjoslu likumā, bet arī noteikti Ministru kabineta noteikumu līmenī. Ministru kabineta 20.01.2004. noteikumu Nr.42 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" 10.7.apakšpunktā cita starpā noteikts, ka bakterioloģiskajā aizsargjoslā aizliegts veikt Aizsargjoslu likuma 39.panta 2.punktā noteiktās darbības, kā arī izvietot notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un notekūdeņu krājbaseinus, atkritumu pagaidu novietnes un atkritumu pārstrādes uzņēmumus, kūtsmēslu novietnes, naftas produktu novietnes, katlumājas, mehāniskās darbnīcas, lopkopības, putnkopības un citus intensīvās lauksaimniecības objektus vai lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmumus.
16. Ņemot vērā, ka plānošanas dokumentu izstrāde, apstiprināšana un tā īstenošanas koordinēšana un uzraudzība ir pašvaldības ekskluzīvā kompetence, tad šādas tiesības pašvaldībai jāizmanto tiesiskā regulējuma ietvaros. Un Pašvaldības noteiktie ierobežojumi tiek samēroti ar teritorijas plānošanas dokumentā iezīmētiem izmantošanas veidiem un augstākā juridiskā spēkā tiesību normām.
17. Administratīvā procesa likuma 62.pants noteic administratīvā procesa dalībnieku uzklaušanu. Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmā daļa noteic, ka, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta viedokli un argumentus šajā lietā.
Iesniedzēja pārstāvju (pilnvarotā persona zvērināta advokāta palīgs Arnis Priediņš un SIA Demontāža pārstāvis) mutvārdos paustais viedoklis Pašvaldības 13.10.2022. Tautsaimniecības, vides un attīstības lietu komitejas sēdē pēc savas būtības un satura par lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem neatšķiras no jau rakstveidā sniegtā viedokļa un argumentācijas, līdz ar to tas jau ir ņemts vērā izvērtējot konkrēto jautājumu un sagatavojot lēmumu.

Lēmums

Nemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 63.panta pirmās daļas 3.punktu, Pašvaldības 01.07.2021. saistošo noteikumu "Valmieras novada pašvaldības nolikums" 134.punktu, Tautsaimniecības, vides un attīstības komitejas 13.10.2022.atzinumu,

Pašvaldības dome, balsojot: PAR – 19 (Andris Klepers, Edgars Grandāns, Guna Ķibere, Guntars Štrombergs, Guntis Gladkins, Harijs Rokpelnis, Jānis Baiks, Jānis Dainis, Jānis Grasbergs, Jānis Olmanis, Jānis Skrastiņš, Jānis Upenieks, Juris Jakovins, Kaspars Kļaviņš, Mareks Bērziņš, Reinis Muižnieks, Ričards Gailums, Toms Upners, Vugars Ecmanis), PRET – nav, ATTURAS – nav, nolemj:

atteikt izdot SIA Demontāža, reģistrācijas numurs: 40103954917, labvēlīgu administratīvo aktu par atļaujas izsniegšanu būvniecības atkritumu pārstrādes vietas izveidei zemes vienībā "Slieku Būtes", Mūrmuižā, Kauguru pagastā, Valmieras novadā (zemes vienības kadastra apzīmējums 9662 007 0356), jo administratīvā akta izdošanai nav pamata.

Lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi. Atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta otrajai daļai dokuments, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79.panta pirmo daļu, 188.panta pirmo daļu un 189.panta pirmo daļu šo lēmumu administratīvā akta adresāts var pārsūdzēt viena mēneša laikā Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona – pēc juridiskās adreses).

Domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

Jānis Baiks